

Міністерство культури та інформаційної політики України
Одеська національна наукова бібліотека
Південний міжрегіональний відділ
Українського інституту національної пам'яті
Одеський історико-краєзнавчий музей
Факультет історії та філософії
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ГОЛОДОМОР. ІСТОРІЯ. ПОСТПАМ'ЯТЬ»
ДО 90-х РОКОВИН ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 РР.
21 листопада 2023 року, м. Одеса

ПРОГРАМА

09:00 – 10:00 РЕЄСТРАЦІЯ

ОННБ, вул. Пастера, 13.

10:00 - 11:00 ВІДКРИТТЯ

*ОННБ, відділ рідкісних видань та рукописів,
онлайн на платформі ZOOM*

Підключитися:

<https://us06web.zoom.us/j/82436605181?pwd=izBBzRC4BdEipbjrJaOq0OapNGdmda.1>

ID: 824 3660 5181

Код: 690672

Олена Панамарчук, начальник Управління соціокультурного розвитку Міністерства культури та інформаційної політики України

Сергій Гуцалюк, керівник Південного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті

Ярослава Різникова, заступник директора Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини – начальник управління культури, національностей та релігій Одеської обласної державної адміністрації, заслужений працівник культури України

В'ячеслав Кушнір, доктор історичних наук, професор, декан факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, голова правління Одеської обласної організації Національної спілки краєзнавців України, заслужений працівник освіти України

Станіслав Кульчицький, доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу історії України 20-30-х рр. ХХ ст. Інституту історії України Національної академії наук України, заслужений діяч науки і техніки України

Ірина Бірюкова, генеральний директор Одеської національної наукової бібліотеки, заслужений працівник культури України

11:00 - 12:00

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Модератор - Ліна Арюпіна, заступник генерального директора з наукової роботи та інформатизації Одеської національної наукової бібліотеки.

ГОЛОДОМОР ТА РЕФЛЕКСІЇ ТРАНСФОРМОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА

Ярослава Різникова, заступник директора Департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини – начальник управління культури, національностей та релігій Одеської обласної державної адміністрації, заслужений працівник культури України (м. Одеса).

ГОЛОДОМОР-ГЕНОЦИД УКРАЇНЦІВ НА ОДЕЩИНІ: ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ДЖЕРЕЛЬНОЇ БАЗИ ТА ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА

Наталія Петрова, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, заступник декана факультету історії та філософії з наукової роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (Одеса).

РЕПРЕСІЇ ПРОТИ КРАЄЗНАВЦІВ - ЖАХЛИВА ПРЕЛЮДІЯ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 рр.

Юрій Слюсар, заступник директора Одеського історико-краєзнавчого музею з наукової роботи (м. Одеса).

ВНЕСОК ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ У ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 рр.

Лариса Бур'ян, головний бібліотекар Одеської національної наукової бібліотеки, заслужений працівник культури України (м. Одеса).

12:00 - 13:00

ПЕРЕРВА (Кава-тайм)

13:00 - 15:00

ПРОДОВЖЕННЯ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Модератор – Юрій Слюсар, заступник директора Одеського історико-краєзнавчого музею з наукової роботи.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Ольга Василенко, кандидат історичних наук, директор Інституту бібліотекознавства Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; Людмила Дем'янюк, кандидат історичних наук, т.в.о. завідувача відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (м. Київ).

#МАРІЯ90: ВІДЕОПРОЄКТ ПРО ПЕРШИЙ ХУДОЖНІЙ ТВІР ПРО ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ

Олександра Промська, кандидат історичних наук, заступник директора з наукової роботи та автоматизації КЗ “Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека” Рівненської обласної ради (м. Рівне).

ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ПОСТГЕНОЦИДНОЇ АНОМАЛІЇ В УКРАЇНІ - “РОСІЙСЬКОМОВНИХ (ЗРУСИФІКОВАНИХ) УКРАЇНЦІВ”

Олександр Музичко, доктор історичних наук, професор кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (м. Одеса).

ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ ГОЛОДОМОРУ В КОНТЕКСТІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ

Наталія Гончарова, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії та методики її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (м. Ізмаїл, Одеська обл.).

ТЕМА ГОЛОДОМОРУ В ДИДАКТИЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Валентина Сушко, кандидат історичних наук, доцент старший науковий співробітник "Українського етнологічного центру" Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Рильського НАН України (м. Харків - м. Київ).

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр. НА УРОКАХ ІСТОРІЇ: МЕТОДИКА ВИБОРУ ДЖЕРЕЛ ТА ПРАКТИЧНІ ПРИЙОМИ ВИКЛАДАННЯ

Тетяна Волковська, консультант Комунальної установи «Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників», вчитель одеської ЗОШ № 52 (м. Одеса).

НАУКОВІСТЬ VS ПРОПАГАНДА: ПРО ЗНАЧЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОГНОЗІВ АРСЕНА ХОМЕНКА У ДОСЛІДЖЕННІ ВТРАТ ВІД ГОЛОДОМОРУ

Геннадій Єфіменко, старший науковий співробітник Інституту історії України (м. Київ).

АНТИУКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА СТАЛІНСЬКОЇ ДИКТАТУРИ КРІЗЬ ЛИСТУВАННЯ, РОЗПОРЯДЖЕННЯ Й ІНСТРУКЦІЇ ВЛАДИ ЧАСІВ ГОЛОДОМОРУ

Ілля Тяптіп, викладач підготовчого відділення Національного університету "Одеська юридична академія", аспірант (м. Одеса).

ГОЛОДОМОР ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЧНОГО ТИСКУ: ВПЛИВ НА УКРАЇНСЬКУ ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА БОРОТЬБА ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ САМОБУТНОСТІ

Ірина Рудусь, магістр факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса).

15:00-15:15

ПЕРЕРВА (Кава-тайм)

15:15-17:00

ПРОДОВЖЕННЯ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Модератор - Ліна Арюпіна, заступник генерального директора з наукової роботи та інформатизації Одеської національної наукової бібліотеки.

МІСЬКИЙ ВИМІР ГОЛОДОМОРУ: ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ "ТОРГСИН" В ОСОБАХ

Олександр Сухомлин, доктор філософії, в.о. директора Комунального закладу "Музей спротиву Голодомору" Дніпровської міської ради (м. Дніпро).

НАРОДНИЙ НАРАТИВ ПРО ГОЛОД 1946-1947 рр. В БОЛГАРСЬКИХ СЕЛАХ ПІВДЕННОЇ БЕССАРАБІЇ

Алла Соколова, кандидат філологічних наук, доцент, директор Центру громадянської освіти, доцент кафедри української мови і літератури Ізмаїльського державного гуманітарного університету (м. Ізмаїл, Одеська обл.)

ГОЛОДОМОР 1932-1933 рр. НА ПОЛТАВЩИНІ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ АРХІВУ СБУ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ)

Марина Федорова, науковий співробітник відділу науково-масової та виставкової роботи Полтавського художнього музею (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка (м. Полтава).

ГОЛОДОМОР В 1932-1933 рр. В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ГРОМАДІ

Юліана Тернавська, методист, керівник гуртків, вчитель історії Комунального закладу “Центр позашкільної освіти” Миколаївської селищної ради Березівського району Одеської області (с. Миколаївка, Одеська область).

МЕМОРІАЛІЗАЦІЯ ПАМ'ЯТІ ПРО ГОЛОДОМОР НА ОДЕЩИНІ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ АНАНЬІВСЬКОЇ ОТГ)

Ганна Качуренко, студентка 4-го курсу факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса).

ТЕМА ГОЛОДОМОРУ В СУЧАСНОМУ ТУРИЗМІ

Богдан Безруков, студент 4-го курсу факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса).

ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 рр. В УКРАЇНІ

Єлизавета Шелепун, студентка Одеського інституту ПрАТ ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом” (м. Одеса).

17:00-17:15

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВИСТАВКОВОЇ АКЦІЇ “УКРАЇНА ПАМ'ЯТАЄ – СВІТ ВИЗНАЄ” : видання з фонду ОННБ та картина українського художника **Валерія Франчука** “Молитва” (2005 р.) з приватної колекції Валерія Махіна, власника мистецької галереї “UNDERGROUND”.

Тамара Кухарук, завідувач відділу соціокультурної діяльності ОННБ.

17:15-17:30

ЗАВЕРШЕННЯ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ.

***

Регламент доповідей - до 15 хв., повідомлення - до 5 хв.

До уваги учасників!

У програмі конференції можливі зміни, уточнення та доповнення, про які буде поінформовано додатково.

З метою забезпечення відвідувачів, у разі повітряної тривоги, бібліотекарі зорієнтують і допоможуть дістатися до укриття.